

Etimolojisine baktığında “imparator”, emir veren ve verdiği emir kesinkes yerine getirilendir; “diktatör” ise, yazdıran ve yazdırdığı kesinkes gerçekleştirendir. Tanıdığım mutlak anlamda tek imparator da tek diktatör de Allah’tır. O da bu dünyayı bize emanet etti, yönetelim diye bize bıraktı.

Bizim bakımımızdan zamanın tümü, tanrısal olarak belki de küçük bir sürecin ihmal edilebilir bir anıdır. Allah’ın işine akıl ermez. Kimse kendini Allah’ın yerine koyup akıl yürütmesin, derim.

Her şeyi bilen, her istediğini yapan tek bir tanrının, Allah’ın varlığından nasıl olduğunu, neden olduğunu sorgulamadan eminsen tanrısal bakımdan her şey, Allah’ın bir düşünmesi ya da yapmasıdır; bu anlamda kaderdir.

Dua konusuna baktığında durum biraz daha açık hale gelir. Tanrısal olarak duada bir sürpriz yoktur. Dua edip etmeyeceğin, edersen talebinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği, yani duanın kabul edilip edilmeyeceği, önceden bilinir. Halbuki sen bilemezsin. Kendini Allah yerine koymuyorsan durumun, saptayabileceğin verili doğa kuralları ve bu doğa kuralları çerçevesinde eyleminle belirli duruma getireceğin henüz belirlenilmemişlikler durumudur.

Us yetersizdir, saptayabildiğimiz kurallar sınırlı ve muhtemelen yanlıştır. Alem, bilinen evrendir. İnsan aklıyla bilinen evren olarak insana göre alem, zihnidir. Tanrısal bilgi olarak alemin tahayyüle yeltenme bile insanın kendisini tanrı yerine koymasındır.

İnsana göre aleme aykırı gözlemler, mucize olarak görülür. Aklın gelişimiyle mucizeler mucizeliğini yitirir. Bunların göz yanılması, daha doğrusu akıl yanılması olduğu ortaya çıkar. Aklın yetersizliğini görüp hep mucize bekleyerek yaşamayan, iman sahibine göre, Allah’ın sana emanet ettiğini tutup iade edercesine Allah’a emanet etmeye kalkışmandır. Yapılacak olan, akli geliştirmektir ve bunun yolu açıktır.

Aklın yetersiz kaldığı yerde, bir yandan onu geliştirmeye çalışırken bir yandan da dua ve ibadet insana en uygun dinseliktir. Kuran ve sünnete dayanan dua ve ibadettir,

Müslümanlık. Dua da ibadet de insan içindir. Allah'ın düşüncesini manipule edemezsin. Varlığından eminsen bilirsin ki bırak düşüncesini manipule etmeyi, Allah seni senden iyi bilir.

Müslümanlıktaki yerleşik sapkınlıkların hemen hemen hepsinin temelinde kendi dünyevi sorumluluğunu bırakıp Allah'ın işini üstlenmeye kalkışma yatar. Örneğin Kuran'da Kuran'ı Allah'ın koruyacağı ve hatta istediğinde unutturacağı ve insan'ın yapacağını yalnızca Kuran'ı okumak olduğu vahyedilir. "Allah koruyacak ama sor kendine bir, nasıl koruyacak" akıl yürütmesiyle Kuran'ı koruması için insana düşen görevler uydurmak, Allah'ın işine soyunmanın örnek biçimini sunar. Bu tür Allah adına, İslam adına eylemciliğe bir de kadercilik eşlik eder ki bunun nasıl olduğu tam evlere şenliktir. Unutma; Kuran'da vahyedilen, Kuran'ı okumanın gerektiği, imanlıysan okuduktan sonra doğru davranışı bulacağın ve imanını da Allah'ın istediğine verdiğidir.

Çağdaş (seküler) ideolojilerin tümü ya her haliyle Müslümanlıkla uyumludur ya da Müslümanlığa aykırı olmayan yorumları vardır; bu bakımdan dinsel olanlar sorunludur. Ümmet örgütlenmiş bir toplum değil, varlığını Allah'ın sağladığı bir topluluktur; organları, karar alma mekanizmaları, temsilciliği yoktur. Topluluk ya da toplum, İslami nitelik kazanamaz, ancak insan üzerinden Müslümanlıkla ilişkilendirilebilir. Örgütün, kurumun ve nihayetinde devletin "İslami" kurulması, Allah'ın işini kurumsal olarak üzerine alma girişimidir. Müslümanlığa uygun olmamakla kalmaz, tam karşıtıdır.

Dünya işlerinin insana bırakıldığı vahyedilir. Buna karşı çıkan Şeytan'dır. Bu dünyayı insan yönetemez demek, bu işi ya doğrudan Allah'a havale etmek ya da güya Allah'ın iradesinin dünyadaki zuhuru olan bir faniye, o olmazsa bir kuruma devretmek, Şeytan'ın vahyedilen görüşüne tıpa tıp uyar, Şeytan'a eşlik etmektir.

Kaderi, hayırın ve şerrin Allah'tan geldiğini bilmek, bilinmezlerle dolu bu dünyada müminin gönlünü ferahlatır; o kadar. Karar verirken, insanlarla ilişkiye geçerken ya da toplumsal olarak kader fikrinin kullanılması, sapmadır; insanın sorumluluğunun nafiye inkarıdır.

İnsan sorumludur; sen, ben sorumluyuz. Bu sorumluluğa mahkumiyetimiz, tam da en geniş haliyle fiziksel olarak engellenemez, vazgeçilemez özgürlüğümüzdür; hamdolsun.